



ΠΑΝΔΩΡΑ.

1 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ, 1859.

ΤΟΜΟΣ Ι.

ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ 229.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΝΑΞΙΑΣ ΗΤΡΑΣ ΕΙΤΕ ΔΚΟΝΗΣ.

—ooo—

Εξ αρχαίων χρόνων εἶναι παραδεδεγμένον, ὅτι ἡ παρὰ Πινδάρῳ μνημονευομένη Ναξία πέτραι εἴτε πλεύραι (1) ἦν ἡ καὶ καθ' ἡμᾶς ἐν γενικῇ οὖσα χρήσει ἀκόντη τῆς Κρήτης, κοινῶς ἔτι καὶ νῦν καλεούμενη Κρητικὴ ἀκόνη, ἡ ἀκογόπτερη, καὶ ὑποκοριστικῶς ἀπόκινος, καὶ λαδάκονος. Εν τῇ διατριβῇ τούτῃ ἔρχομαι νὰ εἰστάσω ποιά τις ἡ ἀρά γε ἡ πέτρα, περὶ τῆς ὁ λόγος, καὶ τις ὁ γενέθλιος αὐτῆς τόπος.

Τὸ πέμπτον (κατὰ μεταγενεστέον δὲ διάταξιν ἔκτον) τῶν Ἰσθμίων εἶδος προεπφύνηται τοῖς παχυχόκτισταις Φιλακίδαι, Πιθέα καὶ Εὔθυμεναι, νενικηκόσιν εἰς τὰ Ισθμια καὶ τὰ Νέμεα. Ενταῦθα δὲ ποικιτής πρὸς τὴν Ναξίαν πέτραις παραβάλλων λάμπων τῶν δύο προτέρων τὸν πατέρα, ὑπὲρ τῆς εὐάθλου γενεᾶς τοῦ δρυού γράφει τὸν ἐπινίκιον, λέγει·

Οὐίς καὶ νῦν διδρ' ἐν ἀθλητεῖσιν ἔμμεν
Ναξίαν πέτραις· διὰ ἄλλας,
Χαλιδάμεντ' ἀκόταν

Παρὰ τὸν Πινδαρον, Ναξίας πέτραις μνείαν ποιεῖται μόνος (ὅσον ἐγὼ γνώσκω) ὁ ἐπιγραμματο-

ποιὸς Δωσιάδας ὁ Ῥόδιος, ἐν τῷ πρώτῳ βωμοβιδεῖ αἵτοι ἐπιγράμματι·

Μαῖλις δὲ ὑπέρθι πέτραις Ναξίας θεόμματα.
Παράτοιν φίδοντο Πανίς (4).

Ο δὲ πάλιν Διοσκορεῖδης εἶπε τὴν αἵτην σ' ἀκόρην Ναξίαν π. (2). Θταύτως καὶ Πλίνιος οὐ coles Ναξίαν π. (3). Καὶ Γαληνὸς δὲ « Ναξίαν ακόρην » (4). Τελευταῖον δὲ ὁ ἀριθμὸς Κοραῆς, ἐκ τοῦ Δορκαγγίου λαβῶν (οὗτος δὲ ἀπὸ Γλωσσαρίων γραμμάτων), χαττεγώρισεν ἐν τοῖς ἀτάκτοις αὐτοῦ « Ναξίας ». Ρίνισμά ἔστι καὶ κουρέων ἀκόνημα π. ἐνθεόθιστος παρατηρεῖ ὁ σοφὸς ἀνὴρ, διὰ τὸ τοῦ λόγου ἀδιανόητον, ὅτι μάρτιος Χριστὸς ἔχει τοιούτων φαρβάρων γλωσσῶν ἡ ἐξηγησίς, καὶ προβάλλεται διόρθωσιν ταῦταν « Ναξίας [λίθου] ὁίνισμά ἔστι καὶ (ἰσ. τὸ) κουρέων ἀκόνημα » (5). Καὶ αὗται μὲν συλληπθῆται εἰσὶν αἱ περὶ τῆς Ναξίας πέτρας μαρτυρίαι τῶν ἀρχαίων, δισας ἐκ τῶν ἐνόντων συνελεξάμτην. Θεωρήσωμεν δε γῆδετ ποίας Νάξου προϊόν τὴν ἡ ἥρητεσ' πέτραν καὶ εἰποτες ὑπῆρξεν ἐν Κορήτῃ πόλις ταῦτον δνομεια φέρουσα.

Λί μόναις ἀρχαῖαι μαρτυρίαι, ἀς ἔγουσεν περὶ ὑπάρξεως πόλεως Νάξου ἐν Κρήτῃ, περιορίζεονται εἰς

(1) Ἀνθολ. Ἑλλ. Τόμ. Γ', σιλ. 216. Lips. 1829.

(2) Β.δ. Ε', καρ. 7 μδ'. Colan. 1529.

(3) Histor. Natural. L. XVIII, cap. 28. καὶ XXXVI, cap. 29.

(4) Περὶ ἀπλ. φρεμ. Συνέδ. Τόμ. Β', φιλ. 68. Venet. 1525.

(5) Τόμ. Ε', σιλ. 234.

